

Ε.Ε.Παρ.ΙΙΙ(Ι)
Αρ. 5966, 5.9.2025
Αριθμός 269

Κ.Δ.Π. 269/2025

ΟΙ ΠΕΡΙ ΕΛΕΓΧΟΥ ΤΗΣ ΡΥΠΑΝΣΗΣ ΤΩΝ ΝΕΡΩΝ ΝΟΜΟΙ ΤΟΥ 2002 ΕΩΣ 2024

Διάταγμα δυνάμει του άρθρου 5(1)(ζ)

106(Ι) του 2002
106(Ι) του 2005
76(Ι) του 2006
22(Ι) του 2007
11(Ι) του 2008
68(Ι) του 2009
78(Ι) του 2009
181(Ι) του 2013
146(Ι) του 2024.

Η Υπουργός Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος ασκώντας τις εξουσίες της με βάση το εδάφιο (1)(ζ) του άρθρου 5 των περί Ελέγχου της Ρύπανσης των Νερών Νόμων του 2002 έως 2024, εκδίδει το ακόλουθο Διάταγμα για την ορθή διάθεση της κοπριάς από τους γεωργούς.

- Συνοπτικός τίτλος. 1. Το παρόν Διάταγμα θα αναφέρεται ως το περί Ελέγχου της Ρύπανσης των Νερών (Γενικοί Δεσμευτικοί Κανόνες για την Διάθεση Κοπριάς) Διάταγμα του 2025.
- Σκοπός. 2. Σκοπός του παρόντος Διατάγματος είναι η έκδοση Γενικών Δεσμευτικών Κανόνων για την Διάθεση της κοπριάς που αποσκοπεί στην προστασία των νερών και του εδάφους, την απάμβλυνση και μετρίασμό της ρύπανσης και των προβλημάτων οχληρίας που δυνατόν να δημιουργηθούν κατά τη διάθεση της κοπριάς στο έδαφος.
- Ορισμοί. 3. «κοπριά» σημαίνει τα περιττώματα και ούρα από τα ζώα κτηνοτροφικών μονάδων, το στερεό κλάσμα κτηνοτροφικών αποβλήτων μετά από μηχανικό διαχωρισμό επεξεργασίας χοιρολυμάτων ή λυμάτων από αγελαδοτροφεία καθώς και κατάλοιπα διάσπασης δηλαδή όλα τα επεξεργασμένα υγρά ή/και στερεά απόβλητα που παράγονται μετά από επεξεργασία σε μονάδες βιοαερίου,
- «Χωνεμένη κοπριά» σημαίνει την κοπριά που έχει αποθηκευτεί για χρονικό διάστημα τουλάχιστον 3 μηνών,
- «γεωργός» στο παρόν Διάταγμα σημαίνει το άτομο που εκμεταλλεύεται γεωργική γη στην οποία τοποθετείται κοπριά και είναι ο κύριος υπεύθυνος για την τήρηση των πιο πάνω κανόνων.
- Πεδίο εφαρμογής. 4. Οι Γενικοί Δεσμευτικοί Κανόνες Διάθεσης της κοπριάς εφαρμόζονται σε όλη την επικράτεια που ελέγχεται από τις αρχές της Κυπριακής Δημοκρατίας.
- Υποχρεώσεις γεωργών. 5. Οι γεωργοί οφείλουν να εφαρμόζουν και να τηρούν ανελλιπώς τους Γενικούς Δεσμευτικούς Κανόνες Διάθεσης της κοπριάς με την έναρξη ισχύος του παρόντος Διατάγματος.
- Παράρτημα. 6. Οι Γενικοί Δεσμευτικοί Κανόνες περιλαμβάνονται στο Παράρτημα.
- Έναρξη ισχύος. 7. Το παρόν Διάταγμα τίθεται σε ισχύ, άμεσα, από την ημερομηνία δημοσίευσής του στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας.

Δρ ΜΑΡΙΑ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ,
Υπουργός Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΓΕΝΙΚΟΙ ΔΕΣΜΕΥΤΙΚΟΙ ΚΑΝΟΝΕΣ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΑΘΕΣΗ ΚΟΠΡΙΑΣ

1. Η κοπριά θα πρέπει να είναι αποθηκευμένη για τουλάχιστο τρεις μήνες πριν την διάθεση της και να είναι χωνεμένη. Απαγορεύεται η διάθεση μη χωνεμένης κοπριάς.
2. Οι ποσότητες κοπριάς που διατίθενται για σκοπούς λίπανσης δεν πρέπει να υπερβαίνουν τις ανάγκες της κάθε καλλιέργειας όπως αυτές καθορίζονται από το Τμήμα Γεωργίας. Η δοσολογία πρέπει να γίνεται σύμφωνα με τις διατάξεις του εκάστοτε Κώδικα Ορθής Γεωργικής Πρακτικής (Κ.Δ.Π. 283/2023). Σε περίπτωση διάθεσης της σε ζώνες Ευπρόσβλητες στη Νιτρορύπανση, οι οποίες έχουν καθοριστεί με βάση τα Διατάγματα (Κ.Δ.Π. 186/2008, Κ.Δ.Π. 41/2011 και Κ.Δ.Π. 182/2017) ή οποιαδήποτε μετέπειτα Διατάγματα, θα πρέπει να ακολουθείται το εκάστοτε Πρόγραμμα Δράσης για Προστασία των Ευπρόσβλητων περιοχών (Κ.Δ.Π. 282/2023 ή οποιαδήποτε μετέπειτα τροποποίησή του).
3. Κατά την διάθεση κοπριάς πρέπει να λαμβάνονται υπόψη οι πρόνοιες των ζωνών προστασίας γεωτρήσεων που προορίζονται για ύδρευση (Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων) εκτός εάν καθορίζεται διαφορετική απόσταση σε μέτρα προστασίας των νερών σύμφωνα με Κανονισμούς που εκδίδονται με βάση το άρθρο 32 του περί Προστασίας και Διαχείρισης των Υδάτων Νόμου (13(I)/2004), όπως αυτός εκάστοτε τροποποιείται. Πληροφορίες σχετικά με τα τεμάχια που εμπίπτουν στις εν λόγω ζώνες προστασίας γεωτρήσεων ύδρευσης καθώς και τα απαγορευτικά μέτρα υπάρχουν στην ακόλουθη ιστοσελίδα του Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων https://www.moa.gov.cy/moa/wdd/Wdd.nsf/page78_gr/page78_gr ή μπορείτε να επικοινωνείτε με το Τμήμα Αναπτύξεως υδάτων.
4. Απαγορεύεται η διάθεση κοπριάς στις ακόλουθες ζώνες προστασίας των υδάτων:

A/A	Περιοχή	Ζώνη Άμεσης Προστασίας
1	Ποταμοί	50 Μέτρα
2	Μικρά ρυάκια με ροή νερού	10 Μέτρα
3	Γεωτρήσεις Άρδευσης	50 Μέτρα
4	Γεωτρήσεις Υδατοπρομήθειας	300 Μέτρα
5	Δημόσιες Παροχές Ύδρευσης	300 Μέτρα

5. Για προστασία των νερών και του εδάφους, απαγορεύεται η διάθεση κοπριάς στις ακόλουθες περιπτώσεις:
 - σε παγωμένο ή καλυμμένο από χιόνι έδαφος,
 - σε κορεσμένο από νερό έδαφος,
 - σε εκτιθέμενα πετρώματα,
 - σε διαπερατά πετρώματα που είναι επικαλυμμένα με ρηχό υπέδαφος (στάθμη του υδροφορέα έως και 1 μέτρο από την επιφάνεια) καθώς και σε αμμώδη-ελαφριά εδάφη,
 - σε εδάφη με μεγάλη κλίση.
6. Απαγορεύεται η διάθεση κοπριάς σε αγροτεμάχια στα οποία εφαρμόζονται υγρά κτηνοτροφικά απόβλητα όπως και το αντίστροφο κατά το ίδιο έτος.
7. Απαγορεύεται η διάθεση κοπριάς σε οικιστικές ζώνες όπως αυτές ορίζονται στον περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας Νόμο του 1972 (Ν. 90/1972) και σε απόσταση μικρότερη των 300 μέτρων από αυτές καθώς και σε απόσταση μικρότερη των 1000 μέτρων από τα όρια μεγάλων αστικών κέντρων/πόλεων.
8. Η κοπριά πρέπει σε σύντομο χρονικό διάστημα να ενσωματώνεται ώστε να μην υπάρχουν απώλειες αζώτου και να αποφεύγεται η όχληση στις γύρω περιοχές. Συγκεκριμένα η ενσωμάτωση να γίνεται άμεσα και σε χρονικό διάστημα που δεν θα υπερβαίνει τις 24 ώρες από την ώρα διάθεσης της στο χωράφι. Στην περίπτωση που η διάθεση αφορά κατάλοιπα διάσπασης (επεξεργασμένα απόβλητα που παράγονται μετά από επεξεργασία σε σταθμούς επεξεργασίας κτηνοτροφικών αποβλήτων και παραγωγής βιοαερίου) η ενσωμάτωση πρέπει να γίνεται το αργότερο εντός 12 ωρών.
9. Να αποφεύγεται η διάθεση της κοπριάς κατά τις περιόδους βροχοπτώσεων.
10. Για μείωση της οχληρίας η διάθεση κοπριάς επιτρέπεται μόνο όσο υπάρχει φως από Δευτέρα μέχρι Σάββατο. Απαγορεύεται η διάθεση κοπριάς τις Κυριακές και τις αργίες.
11. Κατά τη διάθεση κοπριάς να λαμβάνεται υπόψη η κατεύθυνση και η ένταση του ανέμου και να αποφεύγεται, κατά το δυνατόν, η διάθεση όταν αναμένεται να προκαλέσει οχληρία σε οικιστικές περιοχές.
12. Η διάθεση της κοπριάς μπορεί να γίνεται με κοπροδιανομέα, ή με οποιοδήποτε άλλο πρακτικό τρόπο που να εξασφαλίζει ομοιόμορφη διασπορά και ενσωμάτωση στο έδαφος. Ένας πρακτικός τρόπος είναι η μεταφορά της σε μικρούς σωρούς με τρόπο που να διασφαλίζεται ισόποση κατανομή της ανά τετραγωνικό μέτρο. Στη συνέχεια να γίνεται ομοιόμορφη διασπορά της στο έδαφος και ενσωμάτωση.
13. Όπου χρησιμοποιούνται στερεά κατάλοιπα διάσπασης για σκοπούς λίπανσης του εδάφους στο οποίο καλλιεργείται κτηνοτροφικό χόρτο απαιτείται χρόνος αναμονής 21 ημερών από την τελευταία εφαρμογή λίπανσης πριν την απευθείας βόσκηση ζώων ή τη συγκομιδή για χρήση κομμένου χόρτου ζωοτροφής.

14. Κατά τη μεταφορά της κοπριάς να αποφεύγεται η υπερπλήρωση των φορτηγών οχημάτων μεταφοράς, και καλύπτεται για μείωση της οχληρίας και τυχόν διαφυγή της κοπριάς από τα οχήματα. Να χρησιμοποιείται το κατάλληλο δρομολόγιο και η κατάλληλη ώρα λαμβάνοντας υπόψη τις ώρες αιχμής με στόχο την μικρότερη κατά το δυνατόν όχληση.
15. Οι γεωργοί που προγραμματίζουν τη διάθεση κοπριάς οφείλουν να ενημερώνουν τουλάχιστο τρεις μέρες πριν την τοπική αρχή στην οποία χωροθετούνται τα τεμάχια γης που θα τύχουν διάθεση κοπριάς καθώς και άλλες γειτνιάζουσες τοπικές αρχές που μπορεί να επηρεαστούν. Η ενημέρωση να γίνεται με ηλεκτρονικό μήνυμα ή γραπτά και να περιλαμβάνει την περιοχή, την έκταση, τα τεμάχια που θα διατεθεί η κοπριά καθώς και το χρονικό διάστημα που θα διαρκέσει η διάθεση.
16. Επιθεωρητές από τις τοπικές αρχές οι οποίοι έχουν διοριστεί από την Υπουργό μπορούν να ελέγχουν την τήρηση των παρόντων Γενικών Δεσμευτικών Κανόνων από τους γεωργούς κυρίως για μείωση της οχληρίας.